

OPROEP: Capaciteitsmiddelen 2025

Om tegemoet te komen aan lokale capaciteitsnoden kunnen schoolbesturen projectvoorstellen indienen voor het creëren van bijkomende capaciteit in het gewoon secundair onderwijs en het buitengewoon basis- en secundair onderwijs.

De middelen die worden voorzien voor de realisatie van de geselecteerde projecten zullen beschikbaar zijn vanaf 2025.

1 SITUERING

Sinds 2010 staan veel steden en gemeenten in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de uitdaging van extra schoolcapaciteit vanwege, onder andere, de demografische groei. Elk kind moet garantie krijgen op een kwaliteitsvolle plaats in het onderwijs. De capaciteit dient daartoe – in lijn met de conceptnota masterplan scholenbouw 2.0 – verhoogd te worden waar de noden het hoogst zijn.

Normaliter worden deze capaciteitsmiddelen 3-jaarlijks verdeeld aan de hand van een nieuwe capaciteitsmonitor. Een nieuwe afname van de capaciteitsmonitor zal pas opgeleverd worden begin 2025, gebruik makende van de in mei 2024 te verwachten nieuwe bevolkingsprojecties van Statistiek Vlaanderen. Gelet op de te verwachten piek in het gewoon secundair onderwijs in 2027-2028 is het niet mogelijk om hierop te wachten en willen we de capaciteitsdruk tijdig en optimaal kunnen opvangen.

Gezien de urgente capaciteitsnoden in het secundair en buitengewoon onderwijs ziet deze regering aan het einde van deze legislatuur de nood om nog eens alle zeilen bij te zetten en daartoe via een oproep een selectietraject op te zetten voor toewijzing van een deel van de voorziene capaciteitsmiddelen op begrotingsjaar 2025. Dit om schoolbesturen te ondersteunen om op korte termijn gerichte capaciteitsuitbreidingen te realiseren.

2 DOELGROEP EN BEGUNSTIGDEN

Van de voorziene capaciteitsmiddelen op begrotingsjaar 2025 wordt een geografisch onverdeeld bedrag van 75 miljoen euro voorzien om in te spelen op te verwachten capaciteitstekorten in het gewoon secundair onderwijs, alsook voor leerlingen met een verslag buitengewoon onderwijs (in het basis- en secundair onderwijs).

Het voorziene **budget** van 75 miljoen euro wordt volgens de verdeelsleutel 'OD II' verdeeld over AGION (VGO/OGO) en GO! (zie "budget en aanwending").

Deze oproep staat open voor alle schoolbesturen, die met behulp van de beschikbare capaciteitsmiddelen 2025 een antwoord willen bieden aan bestaande of nog te verwachten capaciteitsnoden in het Nederlandstalig gewoon secundair onderwijs of het buitengewoon onderwijs.

3 DOELSTELLINGEN EN AANBOD

De oproep richt zich op projecten die bijkomende capaciteit creëren voor leerlingen in het gewoon secundair onderwijs, alsook voor leerlingen met een verslag buitengewoon onderwijs, om tegemoet te komen aan de **te verwachten capaciteitsnoden**.

De te verwachten capaciteitsnoden zoals in kaart gebracht met de capaciteitsmonitor uit 2021 zullen worden gebruikt als uitgangspunt voor de via voorliggende nota voorziene verdeling van de capaciteitsmiddelen 2025. De capaciteitsmonitor wordt bijkomend 'verrijkt' met:

- de laatste inschrijvingscijfers (teldatum van 01/02/2023) als correctie van de prognoses voor schooljaar 2022-2023;
- de geplande plaatsen via capaciteitsprojecten waaraan in 2022 capaciteitsmiddelen 2022-2024 werden toegewezen, en via DBFM-dossiers, met name zowel de project-specifieke DBFM-dossiers als de Scholen van Vlaanderen.

Deze 'verrijking' van de derde editie van de capaciteitsmonitor in 2023 is analoog aan de manier van verrijking van de tweede editie van de capaciteitsmonitor in 2020, in functie van de verdeling van capaciteitsmiddelen 2021.

Hiermee wil de Vlaamse Regering maximaal kunnen inspelen op nieuwe trends zoals de stijging van het leerlingenaandeel TSO, BSO, de stijging van het leerlingenaandeel B-stroom en de stijging van het leerlingenaandeel in het buitengewoon onderwijs.

4 INDIENING

Een aanvraag voor financiële ondersteuning kan ingediend worden **tot en met 20 februari 2024, 12 uur** via:

- capaciteit.scholen@vlaanderen.be voor AGION (VGO en OGO)
- capaciteit.infrastructuur@g-o.be voor GO!

Wijzigingen aan de aanvraag, door onvoorziene wijzigingen binnen de organisatie worden meteen gemeld via bovenstaande e-mailadressen.

De aanvraag bevat minstens volgende elementen:

- Een volledig ingevuld modelformulier (zie bijlage) met daarin o.a. de projectomschrijving, raming, timing en motiveringsnota.
- Een ingevuld verzameldocument (zie bijlage)
- Een ingevulde scorematrix (zie ter illustratie de scorematrices in bijlage)

5 BEOORDELING

5.1 ONTVANKELIJKHEID

Departement/AGION of het GO!, ontvangen de aanvragen en controleert ze op hun **ontvankelijkheid**:

- De aanvraag is tijdig ingediend;
- De aanvraag is opgesteld in het Nederlands;
- De aanvraag is ondertekend door de voorzitter van het schoolbestuur of een gedelegeerde;
- Een volledig gedocumenteerd projectvoorstel (aan de hand van een volledig ingevuld modelformulier, verzameldocument en scorematrix, zie bijlagen);
- De aanvraag is gedaan door een schoolbestuur, gevestigd in Vlaanderen of Brussel. Feitelijke verenigingen en natuurlijke personen komen niet in aanmerking.

Departement/AGION of het GO! behouden het recht om onvolledige of te laat ingediende aanvragen niet ontvankelijk te verklaren voor behandeling binnen deze oproep.

5.2 INHOUDELIJKE BEOORDELING

Er wordt een centrale taskforce capaciteit samengeroepen met vertegenwoordigers van de centrale diensten van de onderwijsverstrekkers (VGO/OGO/GO), AGION, departement Onderwijs en Vorming en het kabinet van de minister van onderwijs.

De ontvankelijke aanvragen worden voorgelegd aan de centrale taskforce capaciteit. De centrale taskforce capaciteit houdt in haar advies rekening met de in de oproep vermelde criteria bij de beoordeling.

Om te komen tot een evenwichtige en doordachte selectie van kwaliteitsvolle capaciteitsprojecten die leiden tot concrete extra capaciteit in het gewoon of buitengewoon basis- of secundair onderwijs beoordeelt de centrale taskforce capaciteit de ingediende aanvragen.

De beoordeling gebeurt in twee stappen:

In de eerste stap worden projectvoorstellen geselecteerd op basis van volgende criteria:

1. Het projectvoorstel dient tegemoet te komen aan specifieke te verwachten tekorten in de onderwijszone waar de extra plaatsen in het projectvoorstel worden voorzien. Om dit in te kunnen schatten wordt zowel voor het buitengewoon basis- en secundair als het gewoon secundair onderwijs gevraagd om een scorematrix in te vullen:
 - In de scorematrix voor het **gewoon secundair onderwijs** (zie bijlage) wordt een score of label A, B, C, D of E bepaald aan de hand van de spreiding van de geplande plaatsen over ASO, BSO, TSO, KSO, A-stroom of B-stroom van de 1ste graad. Projectvoorstellen gewoon secundair onderwijs die een score A, B of C behalen zullen behandeld worden. Hiervoor geldt zowel een score op basis van

een relatief te verwachten tekort als een score op basis van een absoluut te verwachten tekort.

- Voor het buitengewoon onderwijs worden aparte scorematrices op maat voorzien voor verschillende onderwijszones. In deze scorematrices wordt een score of label A, B, C of D bepaald aan de hand van de spreiding van de geplande plaatsen over de verschillende types (in combinatie met opleidingsvorm voor het buitengewoon secundair onderwijs). Projectvoorstellen buitengewoon onderwijs die een score A of B behalen zullen behandeld worden. Elk schoolbestuur dat een projectvoorstel wil uitwerken, kan een scorematrix op maat aanvragen bij het departement Onderwijs en Vorming via capaciteit.scholen@vlaanderen.be.
2. De financiële haalbaarheid wordt gunstig beoordeeld door de centrale taskforce capaciteit.
 3. Het opleveren van de bijkomende capaciteit is ingeschat voor schooljaar 2027-2028.

Projectvoorstellen voor het gewoon secundair onderwijs met een score of label D of E worden niet geselecteerd. Projectvoorstellen voor het buitengewoon onderwijs met een score of label C of D worden niet geselecteerd.

In de tweede stap maakt de centrale taskforce capaciteit uit de projectvoorstellen, geselecteerd in de eerste stap, nog een verdere selectie:

1. Voor het gewoon secundair onderwijs: als binnen de onderwijszone de voorgestelde projecten niet voldoende gespreid zijn over de onderwijsvormen heen of niet proportioneel ten aanzien van de te verwachten tekorten;
2. Voor het buitengewoon onderwijs: als de voorgestelde projecten niet voldoende gespreid zijn over de onderwijszones heen of over de types/opleidingsvormen of de voorstellen niet proportioneel zijn ten aanzien van de noden;
3. Als na de bovenstaande selectie, het budget niet toereikend is.

Bij de selectie zal rekening gehouden worden met volgende selectiecriteria, in volgorde van belang:

1. De match van geplande plaatsen en te verwachten tekorten.;
2. De snelheid waarmee het project kan gerealiseerd worden;
3. De gemiddelde kostprijs per bijkomende plaats, rekening houdende met de onderwijsvormen of type¹ waarin de bijkomende plaatsen worden voorzien;
4. De financiële haalbaarheid en planmatige aanpak;
5. Het inzetten op krachtige leeromgevingen , multifunctionaliteit (polyvalentie-flexibiliteit en doordacht ruimtegebruik);
6. Duurzaamheid inclusief energie-efficiëntie.

Bij de uiteindelijke selectie wordt de ODII-verdeling nagestreefd.

5.3 GOEDKEURING

Het voorstel van selectie door de centrale taskforce capaciteit wordt voor goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

¹ In combinatie met opleidingsvormen voor het buitengewoon secundair onderwijs.

De aanvrager wordt op de hoogte gesteld van de beslissing van de Vlaamse Regering, deze wordt voorzien in de loop van mei 2024.

6 BUDGET EN AANWENDING

De aanvrager voegt een begroting toe aan de aanvraag. De berekening van de aangevraagde budgetten moet onderbouwd worden. De jury, die eveneens de inhoudelijke kwaliteit van de voorstellen evalueert, kan vragen om de begroting bij te sturen. **Het toegekende bedrag wordt bepaald op basis van de raming.**

In de Vlaamse begroting wordt voor deze oproep een budget van maximaal 75 miljoen euro uitgetrokken.

Het voorziene **budget** van 75 miljoen euro wordt als volgt verdeeld over AGION en GO! (OD-II verdeelsleutel):

	AGION	GO!
Capaciteitsmiddelen 2025	55.995.000 €	19.005.000 €

De voorziene capaciteitsmiddelen kunnen ingezet worden om bijkomende plaatsen te voorzien in het gewoon secundair onderwijs en het buitengewoon onderwijs. Er is geen strikte geografische verdeling per onderwijszone of gemeente.

6.1 AANDACHTSPUNTEN

- De **reguliere subsidie- en financieringsvoorwaarden voor schoolgebouwen** zijn **steeds van toepassing op de capaciteitsprojecten** (AGION en GO!), zoals de [fysische en financiële normen](#), waarbij voor de fysische norm uiteraard wel bijkomend rekening kan worden gehouden met het toekomstig leerlingenaantal (met het oog op de realisatie van de extra schoolcapaciteit).
- De subsidie wordt berekend voor de instellingen in het gesubsidieerd onderwijs aan 60 % voor het secundair onderwijs en 70% voor het basisonderwijs, en dit op de kostprijs incl. 6% btw en 10% forfait voor algemene onkosten. De subsidie bedraagt 100 % voor de instellingen in het Gemeenschapsonderwijs.
- Gelieve er rekening mee te houden dat het toegekende bedrag niet kan worden verhoogd bij de verdere uitwerking van de projecten, of bij de gunnings- of uitvoeringsfase. Het toegekende bedrag staat vast.
- Dubbele financiering is uitgesloten. Ten einde dubbelfinanciering te vermijden behouden AGION en de centrale diensten van het GO! zich het recht om onkostenstukken en de rapportage uit te wisselen, onder meer met andere departementen en agentschappen binnen de Vlaamse Overheid.

7 CONTROLE

Als de werken uiterlijk 1 juni 2028 niet zijn gestart, behoudt de Vlaamse Regering het recht om de toegewezen capaciteitsmiddelen toe te wijzen aan een ander scholenbouwproject.

De begunstigde legt een inhoudelijk rapport voor. Het inhoudelijk rapport bevat het aantal daadwerkelijk gerealiseerde plaatsen. Het rapport beschrijft in welke mate de doelstellingen beschreven in de aanvraag, gerealiseerd werden.

Voor dossiers van het gesubsidieerd onderwijs verloopt het proces van betalingen en eindafrekening, analoog aan dat van de standaard subsidiedossiers:
<https://www.agion.be/standaardprocedure-0>.

Voor dossiers van het GO! volgen de centrale diensten van het GO! de werken en de budgetten mee op met de scholengroepen. Facturen voor diensten en werken worden rechtstreeks aan de centrale diensten gericht en de centrale diensten staan in voor de uitbetaling.

De begunstigde verbindt zich ertoe om bij elke communicatie over het project op elke informatiedrager gebruik te maken van het logo van de Vlaamse overheid. De standaardlogo's bevinden zich op de website van de Vlaamse overheid.

De rapportering gebeurt in het Nederlands.